

Motion

1978/79:190

av Sven-Erik Nordin m. fl.

med anledning av propositionen 1978/79:71 om utbildning av
sjöbefäl samt drift- och underhållsteknisk personal i högskolan

I propositionen 1978/79:71 framlägger regeringen förslag om en reformerad utbildning av sjöbefäl samt drift- och underhållsteknisk personal. Reformen innebär bl. a. att ifrågavarande utbildning inordnas i den statliga högskoleorganisationen. Vi ansluter oss till förslaget i propositionen på denna punkt. Vi anser däremot att det i propositionen andas en alltför stor pessimism beträffande den svenska rederinäringens framtid – en pessimism som leder fram till svåra verkningar i vad gäller utbildningens *dimensionering* och som i sin tur påverkar utbildningens *lokalisering*.

Att den svenska rederinäringen kommer att få en något mindre omfattning i framtiden torde vara en riktig spådom. Särskilt märkbar torde minskningen bli för de stora rederierna. Någon fullständig nedrustning av svensk rederinäring kan det dock inte bli tal om. Det förtjänar här att påpekas att riksdagen nyligen anslutit sig till regeringens proposition 1978/79:9 om ekonomiskt stöd till vissa rederiföretag i syfte att underlätta omstrukturen av "den framtidsinriktade svenska rederinäringen". Avsikten är alltså att vi här i landet också i fortsättningen skall ha en rederinäring av relativt hygglig omfattning. Man skall samtidigt ha klart för sig att framtidens fartyg kommer att kräva en mera välutbildad och kvalificerad personal än vad fallet är f. n. Antalet personer kan alltså minska, men det behöver inte innebära en minskning av antalet årsutbildningsplatser. Betecknande är också att Sveriges redareförening så sent som i oktober 1978 förordat en oförändrad intagningskapacitet till sjöbefälsskolorna. Slutligen bör det påpekas att avgången inom de aktuella yrkena av naturliga skäl är stor vilket kräver en större utbildningskapacitet än vad fallet är inom andra yrken.

Det torde dock vara realistiskt att räkna med en volymmässig nedskärning av den framtida utbildningskapaciteten med ca 20 %.

Frågan är då om en sådan nedskärning behöver innebära att någon av de nuvarande fem sjöbefälsskolorna behöver läggas ned. I propositionen anges att endast tre skolor bör bli kvar. Enligt vår mening är detta en alltför drastisk åtgärd, och vi anser att i vart fall fyra skolor bör behållas. Detta bör ges regeringen till känna. Av underhandsmaterialet har framgått att regeringen har planer på att lägga ned sjöbefälsskolan i Härnösand – helt eller delvis. Vi vänder oss med skärpa mot dessa tankar. Om de förverkligas skulle sjöbefälsutbildningen helt lokaliseras till södra Sverige, medan Norrland, som utgör två tredjedelar av landet, skulle sakna denna utbildning.

En sådan åtgärd skulle stå i strid med lokaliseringspolitikens allmänna

inriktning, som syftar till att sprida sysselsättning och utbildning över hela landet, den skulle verka försvårande på sysselsättningen i Härnösandsområdet, och den skulle verka hindrande för den naturliga rekryteringen av personal till Norrlandsrederierna.

Sjöbefälsskolan i Härnösand har en lång tradition och ett gott anseende. Den har en god utrustning fullt i klass med andra sjöbefälsskolor. I närheten av skolan finns flera intressanta studie- och praktikobjekt. Som exempel kan nämnas Lunde Varv med torrdocka i Gustafsvik samt Härnösands kuststation.

Lunde Varv och Verkstads AB i Gustafsvik ligger f. n. i underhandlingar med Mariterm AB, ett dotterbolag till Svenska Varv AB, om ett samarbete på fiskeriområdet där Mariterm skall svara för den internationella marknadsutvecklingen och Lunde Varv för den tekniska utvecklingen och produktionen av fiskebåtar. En mycket viktig och avgörande del i detta avtal är att Lunde Varv även skall svara för utbildning av den personal som skall nyttja de fartyg Lunde Varv kommer att sälja. Då den framtida försäljningen i många fall antas komma att ske till utvecklingsländerna, kommer behov att finnas för såväl grundläggande nautisk- och maskinteknisk utbildning som avancerad vidareutbildning på de specialutrustningar vilka kommer att installeras på de aktuella båttyperna.

Från Lunde Varvs sida anser man det mycket viktigt att utbildningen ligger så nära varvet som möjligt så att personalen under sin utbildning kan följa utrustningen av fartygen. Förfrågan har gjorts om sjöbefälsskolan i Härnösand kan medverka i denna utbildning, och självfallet har svaret blivit positivt. Skulle sjöbefälsskolan försvinna, kan detta medföra att Lunde Varv ej kan engagera sig i några exportprojekt av den här karaktären. Man skulle då gå miste om den marknadspotential som utvecklingsländerna i framtiden kommer att svara för. För Lunde Varvs del kan detta få mycket allvariga följder, då man räknar med att exportmarknaden är den enda marknad som kan ge varvet det volymtillskott som är nödvändigt för att varvet skall kunna drivas i framtiden. En nedläggning av Lunde Varv skulle vara mycket olycklig, inte bara för sysselsättningen i regionen utan även för Sveriges försvar, eftersom detta varv ingår i marinens krigsorganisation och är det enda på Norrlandskusten som har tillräcklig kapacitet för marinens behov.

Sammanfattningsvis vill vi framhålla att regionalpolitiska, näringspolitiska och utbildningsmässiga skäl talar för att sjöbefälsskolan i Härnösand bibehålls med minst nuvarande kapacitet.

Med hänvisning till vad som anförts hemställs
att riksdagen

1. som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts
beträffande det framtida antalet sjöbefälsskolor,
2. som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts
om bibehållande av sjöbefälsskolan i Härnösand.

Stockholm den 14 december 1978

SVEN-ERIK NORDIN (c)

MARTIN OLSSON (c)

JAN-IVAN NILSSON (c)

GUNNAR BJÖRK (c)

i Gävle

TORSTEN STRIDSMAN (c)

STINA ELIASSON (c)

MARGIT ODELSPARR (c)